

GODINA IV

SARAJEVO, 25.02.2021.

BROJ 4

POSLOVNE STATISTIKE

INDEKSI PROMETA OSTALIH USLUGA BIH, IV TROMJESEČJE 2020.

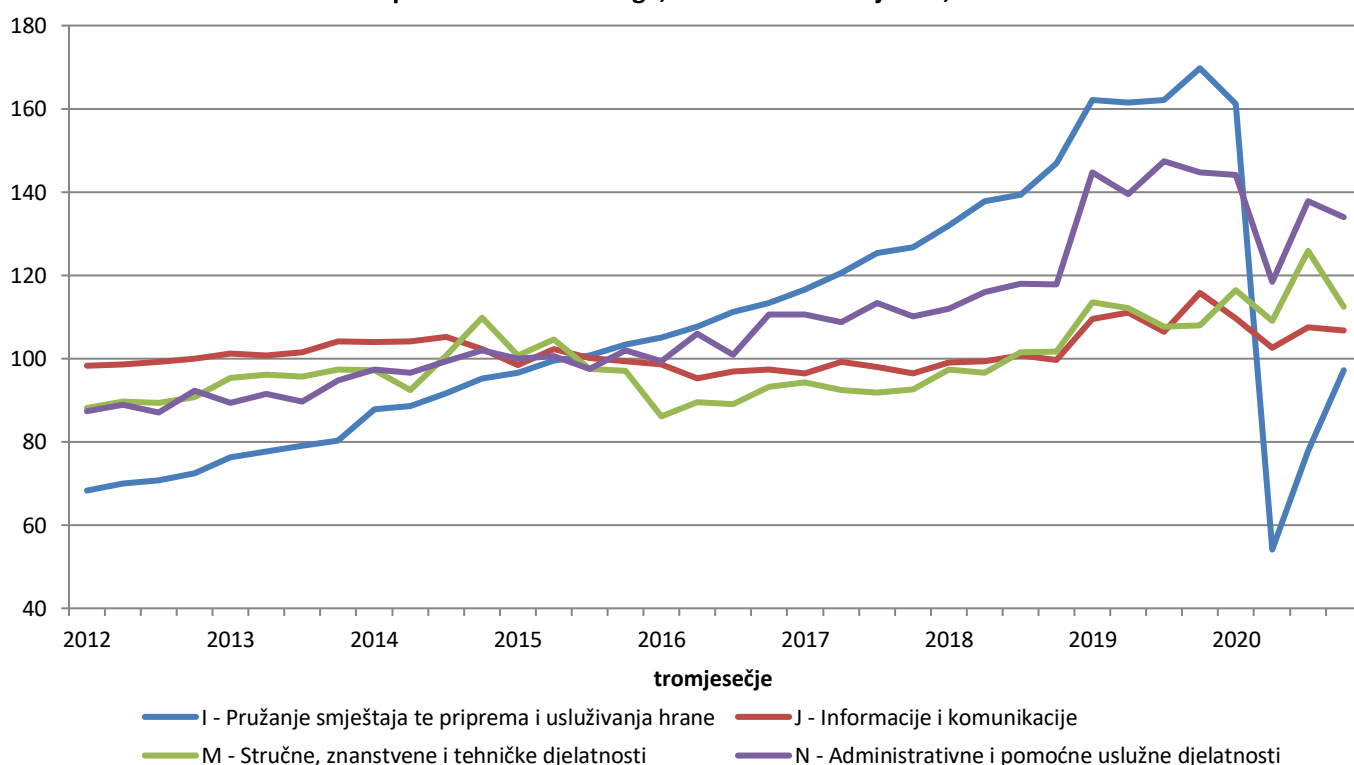
Ukupan desezonirani promet ostalih usluga u četvrtom tromjesečju 2020. godine zabilježio je pad od 2,6% u odnosu na treće tromjesečje 2020. Rast prometa ostvaren je u području djelatnosti pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane u iznosu od 24,8%, dok je pad prometa zabilježen u područjima djelatnosti informacije i komunikacije od 0,7%, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti od 2,7%, te u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima 10,7%.

Najveći rast prometa zabilježen je u oblasti proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa u iznosu od 52,6%, dok je najveći pad prometa zabilježen u oblasti arhitektonske i inženjerske djelatnosti, tehničko ispitivanje i analiza od 16,3%.

Indeks prometa ostalih usluga u četvrtom tromjesečju 2020. godine ostvario je rast od 9,6% u odnosu na baznu (2015) godinu. Rast indeksa prometa ostvaren je u područjima djelatnosti informacije i komunikacije od 6,7%, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti od 34,0%, te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti od 12,4%. U području djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane zabilježen je pad od 2,8% u odnosu na baznu (2015) godinu.

Dati podaci su desezonirani.

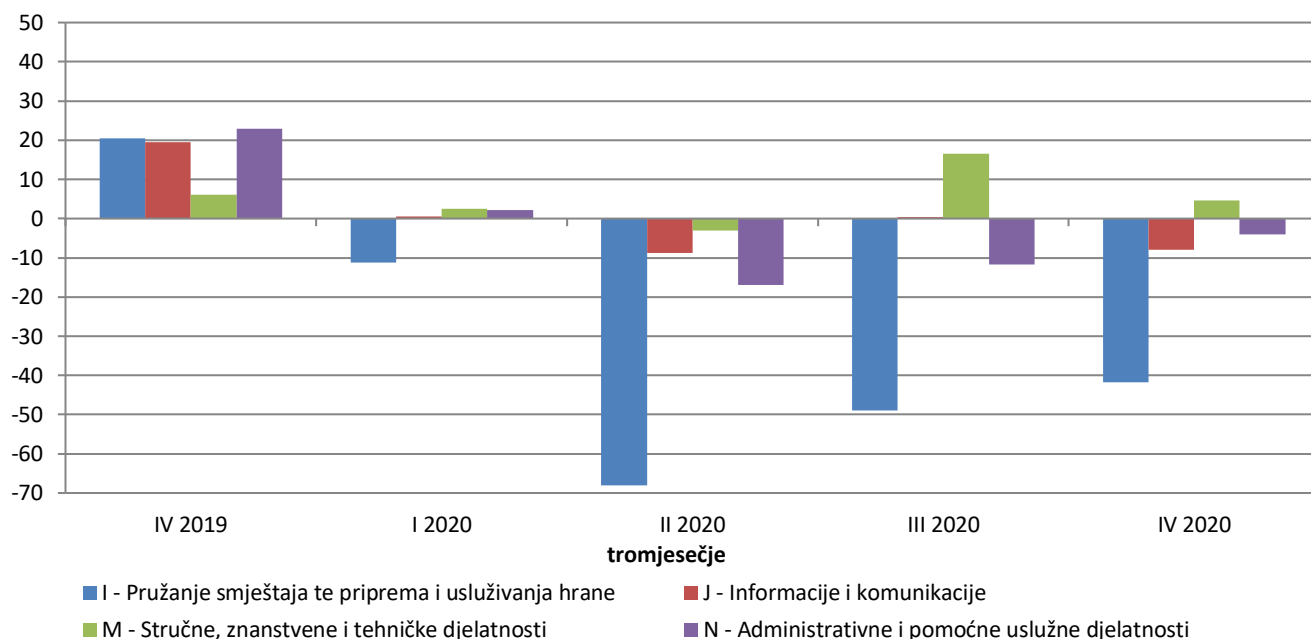
Indeksi prometa ostalih usluga, desezonirana serija BiH, 2015=100

Ukupan promet ostalih usluga, kalendarski prilagođen, u četvrtom tromjesečju 2020. godine zabilježio je pad od 7,5% u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine. Pad prometa zabilježen je u područjima djelatnosti pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane u iznosu od 41,7%, informacije i komunikacije od 8,0%, te u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima od 4,0%. Rast prometa ostvaren je u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima za 4,5%.

Najveći pad prometa zabilježen je u oblasti putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima u iznosu od 73,2%, dok je najveći rast prometa ostvaren u oblasti kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti u iznosu od 47,2%.

Godišnje stope promjene ostalih usluga, kalendarski prilagođena serija, BiH

U strukturi ostvarenog prometa ostalih usluga (izvorni, neprilagođeni podaci) u četvrtom tromjesečju 2020. godine najveće učešće ostvareno je u području djelatnosti informacije i komunikacije (53,6%), potom slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (31,3%), pružanje smještaja te priprema i usluživanja hrane (6,2%) te administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (8,9%).

Tablica 1: Osnovni nominalni pokazatelji prometa ostalih usluga u BiH

Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	sezonski prilagođeni podaci				kalendarski prilagođeni podaci		
	IV 2020	III 2020	IV 2020	IV 2020	IV 2020	III 2020	II 2020
	III 2020	II 2020	ø2019	ø2015	IV 2019	III 2019	II 2019
Ukupno usluge	-2,6	10,7	-6,7	9,6	-7,5	-4,27	-14,9
I - Pružanje smještaja te priprema i usluživanja hrane	24,8	43,9	-40,7	-2,8	-41,7	-49,0	-68,1
J - Informacije i komunikacije	-0,7	4,7	-3,6	6,7	-8,0	0,4	-8,8
M ¹ - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	-10,7	15,4	1,9	12,4	4,5	16,6	-3,1
N ² - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-2,7	16,3	-7,0	34,0	-4,0	-11,7	-16,9

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

¹ isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

² isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tablica 2: Tromjesečne stope promjene prometa ostalih usluga izračunate iz nominalnih indeksa

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	<u>IV 2019</u>	<u>I 2020</u>	<u>II 2020</u>	<u>III 2020</u>	<u>IV 2020</u>
		III 2019	IV 2019	I 2020	II 2020	III 2020
I, J, M, N	Ukupno usluge	5,0	-1,4	-14,1	10,7	-2,6
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	4,7	-5,1	-66,4	43,9	24,8
I55	Smještaj	7,5	-10,4	-77,4	64,3	28,5
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	1,7	1,1	-55,2	33,4	22,4
J	Informacije i komunikacije	8,8	-5,3	-6,4	4,7	-0,7
J58	Izdavačke djelatnosti	0,7	-6,3	-16,3	19,2	-3,3
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa	-0,7	19,1	-65,2	18,4	52,6
J60	Emitiranje programa	3,2	2,1	-19,1	12,7	7,1
J61	Telekomunikacije	-0,9	-1,4	-2,5	-0,6	-0,4
J62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	38,6	-16,2	-8,6	12,2	-5,5
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	10,0	9,0	-8,0	23,5	14,4
M¹	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	0,3	7,9	-6,3	15,4	-10,7
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	1,3	2,0	-14,6	7,7	-1,6
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	-3,3	10,6	8,2	8,3	-16,3
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	7,3	6,6	-33,8	47,9	-1,6
M74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	11,7	-1,0	-10,4	17,5	-0,8
N²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-1,9	-0,3	-17,9	16,3	-2,7
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	1,9	-0,9	3,5	9,9	4,5
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	6,9	-30,7	-85,9	217,0	-13,7
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	-4,6	0,2	-5,4	10,4	-3,3
N81.2	Djelatnosti čišćenja	-2,6	4,4	1,5	4,8	6,2
N82	Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	-8,1	40,0	-1,2	10,0	-3,3

*desezonirani podaci

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

1 isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

2 isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tablica 3: Godišnje stope promjene prometa ostalih usluga izračunate iz nominalnih indeksa

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	I 2020 I 2019	II 2020 II 2019	III 2020 III 2019	IV 2020 IV 2019	I-IV 2020 I-IV 2019
I, J, M, N	Ukupno usluge	-0,04	-14,9	-4,3	-7,5	-6,9
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	-11,2	-68,1	-49,0	-41,7	-44,4
I55	Smještaj	-23,4	-80,7	-58,8	-57,0	-56,6
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	3,1	-53,4	-36,5	-25,4	-29,9
J	Informacije i komunikacije	0,6	-8,8	0,4	-8,0	-4,2
J58	Izdavačke djelatnosti	-14,8	-24,5	-5,6	-9,4	-12,6
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja muzičkih zapisa	14,0	-61,5	-51,4	-25,2	-31,2
J60	Emitiranje programa	5,3	-18,9	1,8	-0,2	-3,3
J61	Telekomunikacije	-0,7	-5,5	-5,8	-4,1	-4,1
J62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	1,2	-10,1	19,1	-18,8	-5,1
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	30,2	-11,8	36,4	42,1	22,5
M ¹	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2,5	-3,1	16,6	4,5	4,8
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	-1,7	-8,7	-5,2	-7,9	-5,9
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	3,0	10,8	25,3	8,4	11,5
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	4,2	-30,2	12,0	2,7	-3,7
M74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	8,7	-14,3	21,8	9,4	5,7
N ²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2,2	-16,9	-11,7	-4,0	-8,0
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	-5,0	-1,9	17,7	23,4	8,9
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	-30,4	-88,2	-66,8	-73,2	-67,6
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	-2,9	-7,0	0,2	1,2	-2,0
N81.2	Djelatnosti čišćenja	12,6	13,8	8,2	18,3	13,2
N82	Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	44,8	33,2	40,0	47,2	41,2

*kalendarski prilagođeni podaci

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

1 isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

2 isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tablica 4: Tromjesečna serija nominalnih indeksa prometa ostalih usluga, 2015=100

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	2019	2020			
		IV	I	II	III	IV
I, J, M, N	Ukupno usluge	120,2	118,4	101,7	112,5	109,6
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	169,7	161,1	54,1	77,9	97,2
I55	Smještaj	169,8	152,1	34,4	56,6	72,7
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	169,7	171,6	76,8	102,5	125,4
J	Informacije i komunikacije	115,8	109,7	102,6	107,5	106,7
J58	Izdavačke djelatnosti	94,6	88,6	74,2	88,5	85,6
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja glazbenih zapisa	93,7	111,6	38,8	45,9	70,1
J60	Emitiranje programa	126,4	129,0	104,4	117,7	126,0
J61	Telekomunikacije	92,0	90,7	88,5	87,9	87,6
J62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	225,7	189,3	172,9	194,0	183,3
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	228,9	249,6	229,7	283,6	324,4
M¹	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	107,9	116,5	109,1	125,9	112,4
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	155,6	158,6	135,5	146,0	143,7
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	91,2	100,9	109,1	118,2	98,9
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	130,3	138,9	91,9	136,0	133,8
M74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	173,7	172,0	154,2	181,1	179,6
N²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	144,7	144,2	118,4	137,8	134,0
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	118,8	117,8	121,9	134,0	140,1
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	152,9	105,9	15,0	47,5	41,0
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	128,1	128,3	121,4	134,0	129,6
N81.2	Djelatnosti čišćenja	109,0	113,9	115,6	121,1	128,7
N82	Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	244,6	342,4	338,5	372,4	360,1

*kalendarski prilagođeni podaci

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

1 isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75

2 isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Tablica 5: Nominalni pokazatelji prometa ostalih usluga- izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti KD BiH 2010	stope promjene			indeksi prometa 2015=100				
		IV 2020	IV 2020	IV 2020	IV 2019	I 2020	II 2020	III 2020	IV 2020
		III 2020	IV 2019	ø2019					
J, M, N	Ukupno usluge	8,1	-7,5	3,8	132,6	104,0	100,1	113,5	122,7
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	-14,2	-41,7	-45,3	158,7	122,2	53,6	107,8	92,5
155	Smještaj	-27,8	-57,0	-61,4	153,9	107,3	32,8	91,7	66,2
156	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	-2,9	-25,4	-26,2	164,1	139,2	77,4	126,2	122,5
J	Informacije i komunikacije	6,9	-8,0	5,7	127,8	100,1	98,6	110,1	117,6
J58	Izdavačke djelatnosti	-27,0	-9,4	-11,3	95,8	74,0	62,6	118,8	86,8
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja glazbenih zapisa	98,9	-25,2	-13,9	111,1	102,3	38,4	41,8	83,2
J60	Emitiranje programa	26,7	-0,2	21,3	149,6	107,3	101,4	117,8	149,3
J61	Telekomunikacije	-1,1	-4,1	-0,9	95,6	85,2	85,2	92,7	91,7
J62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima	23,5	-18,8	16,3	277,9	161,7	166,3	182,8	225,7
J63	Informacijske uslužne djelatnosti	37,8	42,1	52,3	237,5	276,3	227,1	244,9	337,6
M ¹	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	19,0	4,5	23,1	129,8	100,7	111,7	114,0	135,7
M69, M70.2	Pravne i računovodstvene djelatnosti, savjetovanje u vezi s upravljanjem	12,0	-7,9	-1,0	165,8	148,9	142,4	136,4	152,7
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	18,9	8,4	29,4	114,0	87,9	110,6	104,0	123,7
M73	Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	22,3	2,7	23,5	154,9	110,5	96,2	130,1	159,0
M74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	38,9	9,4	36,8	206,3	164,6	144,6	162,6	225,7
N ²	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0,5	-4,1	-0,3	150,2	124,9	118,4	143,4	144,1
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	17,9	23,4	32,8	128,6	104,9	122,0	134,6	158,7
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperator i ostale rezervacijske usluge	-43,6	-73,2	-73,8	142,2	65,7	16,6	67,6	38,1
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti	2,1	1,2	6,7	138,0	118,0	118,4	136,8	139,6
N81.2	Djelatnosti čišćenja	10,0	18,3	25,6	114,0	105,6	115,4	122,5	134,8
N82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	7,9	47,2	56,3	264,2	315,3	341,0	360,4	389,0

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani
1 isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75
2 isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3

Privitak: Izvod iz Klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010.

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
I55	Smještaj
I56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića
J	Informacije i komunikacije
J58	Izdavačke djelatnosti
J59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja i izdavanja glazbenih zapisa
J60	Emitiranje programa
J61	Telekomunikacije
J62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima
J63	Informacijske uslužne djelatnosti
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
M69	Pravne i računovodstvene djelatnosti
M70.1	Upravljačke djelatnosti
M70.2	Savjetovanje u vezi s upravljanjem
M71	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza
M72	Znanstveno istraživanje i razvoj
M73	Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta
M74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
M75	Veterinarske djelatnosti
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
N77	Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)
N78	Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju
N79	Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima
N80	Zaštitne i istražne djelatnosti
N81.1	Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama
N81.2	Djelatnosti čišćenja
N81.3	Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina
N82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Cilj istraživanja

Uslužne statistike zauzimaju važno mjesto u nacionalnoj ekonomiji i tokom posljednjih desetljeća sve više dobivaju na značaju. Razlog tome jeste činjenica da je veliki broj poslovnih subjekata registriranih u uslužnim djelatnostima te njihov promet ima značajno učešće u ukupno ostvarenom prometu u zemlji.

Statistika prometa ostalih usluga primarno ima za cilj da pruži blagovremene informacije o promjeni razine ostvarenog prometa ali i drugim relevantnim pokazateljima. Indeks prometa ostalih usluga jedan je od pokazatelja ekonomske aktivnosti zemlje koji pomaže tijelima državne uprave i poduzećima iz privatnog sektora u procesu donošenja odluka. Primjenjuje se i za procjenu rezultata sektora usluga, potrošnje stanovništva, kao i pri izračunu nacionalnih računa. Metodologija istraživanja prometa ostalih usluga je propisana Uredbom Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim poslovnim statistikama (Aneks D) i njenim izmjenama i dopunama (u daljem tekstu EU-STS regulativa) kao i preporukama Eurostata iz ove statističke oblasti.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti/pravne osobe koji su prema glavnoj djelatnosti registrirani da obavljaju uslužne djelatnosti (područja djelatnosti I- Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, J- Informacije i komunikacije, M- Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (isključujući granu 70.1 i oblasti 72 i 75), N- Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (isključujući oblast 77 i grane 81.1 i 81.3)). Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine- KD BiH 2010 koja je u potpunosti usklađena sa Europskom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine je obuhvaćeno istraživanjem. Istraživanjem nisu obuhvaćeni poduzetnici.

Uzorak

Za provođenje istraživanja prometa ostalih usluga u BiH koristi se kombinirani metod punog obuhvata i stratificiranog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratum prema klasi financijskog podatka (financijsko izvješće za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (oblasti djelatnosti I, J, M, N-KD BiH 2010). Kao pomoćna stratificirana varijabla koristi se broj zaposlenih. Izabrani uzorak ostalih usluga za 2020. godinu reprezentativan je na razini Bosne i Hercegovine, kao i na razinama Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH.

Prikupljanje i obrada podataka

U provođenju istraživanja sudjeluju zvanične statističke institucije u BiH. Osnovna varijabla promatranja je tromjesečni promet poslovnog subjekta bez PDV-a, koji je sukladno EU-STS regulativom iskazan posebno. Podaci prikupljeni od jedinica izvješća, putem obrasca K KPS USL 01, predstavljaju temeljnu za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Agregiranje prometa na više razine (oblast, područje ili specijalni agregati) djelatnosti se vrši prije kompilacije indeksa.

Serije podataka prometa po tromjesečjima od 2010. do 2013 dobivne su kombinacijom podataka iz administrativnih izvora i drugih statističkih istraživanja. Pri preračunu povijesne serije podataka korištena je metoda preklapanja („overlapping“). U sklopu tromjesečnog istraživanja prometa ostalih usluga, koje se od 2015. godine provodi redovito, uporedo su prikupljeni i podaci i za referentna tromjesečja 2014. godine.

Kompilacija indeksa

Indeks prometa ostalih usluga iskazuju se u nominalnim vrijednostima i računa se u odnosu na novu bazu (2015) godinu koja se primjenjuje u obračunu indeksa od prvog tromjesečja 2018. godine. EU uredbom (EC) broj 472/2008 propisana je primjena baze 2015 od siječnja 2018. u zemljama članicama EU. Indeks prometa izražen je u tekućim cijenama (nije otklonjen utjecaj promjene cijena).

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje indeksa

Statističke institucije u BiH uvažavajući način diseminacije podataka u EU, indekse objavljuje u sljedećim oblicima:

- izvorni (neprilagođeni) indeksi,
- sezonski prilagođeni indeksi- desezonirani indeksi i
- kalendarski prilagođeni indeksi

Obzirom da desezonirani i kalendarski prilagođeni indeksi imaju mnogo veći značaj i reprezentativniji su korisnicima statističkih podataka detaljno su prikazani u tabelarnom obliku.

Desezoniranje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za utjecaj sezone i kalendarske dane. Podaci koji se uspoređuju sa podacima iz prethodnog razdoblja se, prema preporukama Eurostata, prezentiraju i tumače u desezoniranom obliku. Kalendarsko podešavanje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za utjecaj kalendarskih i radnih dana. Podaci koji se porede sa podacima istog razdoblja prethodne godine se prezentiraju i tumače u kalendarski prilagođenoj formi indeksa ili stopa rasta. U slučaju da navedeni kalendarski efekti značajno utječu na promatranu vremensku seriju, potrebno je iste otkloniti.

Kalendarsko i sezonsko prilagođavanje vrši se u JDemetra+ aplikaciji (verzija 2.2.1) metodom TRAMO-SEATS na izvornim tromjesečnim serijama podataka te sukladno smjernicama Eurostata. Zbog svojstva primijenjene metode prilagođavanja, dodavanjem novih opservacija mogu nastati određene promjene na ranijoj seriji već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa.

Diseminacija podataka

Rezultati istraživanja izražavaju se u obliku indeksa i stopa promjene te se od 2017. godine publikuju u redovnoj tromjesečnoj dinamici u formi priopćenja za javnost na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.gov.ba). Prezentacija i interpretacija indeksa potpuno je usklađena s onima koje su propisane EU-STS regulativom što omogućava domaćim i međunarodnim korisnicima neposredno poređenje indeksa prometa ostalih usluga u BiH sa indeksima drugih zemalja.

Revizija podataka

Redovita priopćenja statistike prometa ostalih usluga objavljuju se u tromjesečnoj dinamici i sadrže preliminarne podatke. Revizija podataka podrazumijeva da se podaci za prethodno tromjesečje (t-1) revidiraju sukladno novim informacijama, te je moguće da se podaci objavljeni nakon revizije razlikuju od ranije objavljenih, preliminaranih podataka. U priopćenjima je jasno naznačeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovitim tromjesečnim priopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH.

Definicije

Promet je ukupan fakturirani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge tijekom referentnog razdoblja trećim osobama i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.

Kratice

EU- Europska unija
Eurostat- Statistički ured Europske unije
KD BiH 2010- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010
NACE Rev.2- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU
SPR- Statistički poslovni registar
STS – Short Term Business Statistics (Kratkoročne poslovne statistike)

- nema pojave

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 | Telefaks: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe:

Velimir Jukić, Pomoćnik ravnatelja za poslovne statistike

Vesna Ćužić, v.d. ravnatelja

Priopćenje priredio: Alen Bajramović

Razmislite o očuvanju okoliša prije tiskanja dokumenta.